

ДОКЛАД

НА

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА

СЪГЛАСНО ЧЛ. 42 ОТ НАРЕДБА ЗА ОПАКОВКИТЕ И ОТПАДЪЦИТЕ

ОТ ОПАКОВКИ

СОФИЯ

2012 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

I.	3
II.	3
III.	3
III.1.	3
III.2.	4
III.3.	5
III.4.38-40	5
III.4.1.	6
III.4.2.	8
III.4.3.	8
III.4.4.	9
IV.	9
IV.1.	9
IV.2.	10
V.	13
V.1.	13
V.2.	14
VI.	14

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ И АБРЕВИАТУРИ

НООО -	(41
26.02.2004 „	19 09.03.2004 „	.29 08.04.2011 .);
МОСВ -	;	
ИАОС -	;	
РИОСВ -	;	
ПУДООС -	;	
НСИ -	;	
АМ -	;	
НАП -	;	
ООп -	;	
ЗУО -	(„ .86 30.09.2003 „	.30
12.04.2011 .);		
Наредба № 9 -	9	
2004 .).	(„ .95	

I. УВОД

Докладът се изготвя ежегодно от ИАОС съгласно чл. 42 от НООО.

НООО е издадена на основание чл.24, ал.2 от ЗУО и транспонира изискванията в българското законодателство на Директива 2004/12/ЕС от 11 февруари 2004 за изменение на Директива 94/62/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки..

В докладът се обобщава информация за опаковките и отпадъците от опаковки с данни за отчетната 2011г. и включва основно изводи за постигане на заложените цели на национално ниво по рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки, съгласно чл. 11, ал. 2, по сроковете в § 9 от ПЗР на ЗУО, броя на издадените разрешения на ООп и броя на лицата, индивидуално изпълняващи задълженията си по НООО индивидуално.

II. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Основните лица и институции, имащи отговорности и задължения по НООО, източник на информация са схематизирани на Фигура 1:

Фиг.1 Информационен поток

Към докладът се предоставят и попълнени образци съгласно приложения №№12, 13 и 14, аналогични на таблиците по Решение 2005/270/ЕС, участващи в ежегодното докладване по Директива 64/92/ЕС до Европейската Комисия.

Пуснатите на пазара в Република България опаковки са обект на статистическо изследване, като това изследване покрива всички основни производители на опаковки и опаковани стоки, а също и малък процент от останалите производители с по – незначителен пазарен дял. Количествата опаковки, пуснати на пазара в рамките на дадена година, поради краткия си жизнен цикъл, се възприемат като отпадъци от опаковки в края на същата година.

III. ОСНОВЕН ПРЕГЛЕД

III.1. Основни принципи и цели заложи в НООО

През 2011 г. НООО е изменена с бр.29 на ДВ. от 8.04.2011г. Лицата, които пускат на пазара опаковани стоки, предприемат мерки за постигане на заложените нормативни цели (табл.1)

Табл.1 Цели по НООО, по години

Цели	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Оползотворяване	20%	25%	35%	39%	42%	46%	48%	50%
Рециклиране	-	-	34%	38%	42%	45%	47%	49%
Специфични цели по материали	-	-	8% пластмаси	12% пластмаси	14,5% пластмаси	17% пластмаси	19% пластмаси	20% пластмаси
			26% стъкло	33% стъкло	40% стъкло	46% стъкло	51% стъкло	55% стъкло
			15% хартия	15% хартия	60% хартия	60% хартия	60% хартия	60% хартия
			15% метали	15% метали	50% метали	50% метали	50% метали	50% метали
					15% дървесина	15% дървесина	15% дървесина	15% дървесина

НООО отговаря на въведените в ЗУО принципи на ЕС за покриване на разходите за разделно събиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци - “замърсителят плаща” и “отговорност на производителя”.

Задължените лица и институции, трябва да предоставят необходимата информация съгласно сроковете и форматите, в съответствие с изискванията на НООО.

III.2.Задължени лица и институции

Лицата, притежаващи разрешение за дейности по третиране на отпадъци от опаковки имат задължения да предоставят информация за:

- Количествата предварително третирани отпадъци в-20 дневен срок след края на тримесечните периоди в ИАОС;
- количествата предварително третирани отпадъци за предходната, отчетна година в срок до 20 февруари в ИАОС;
- количествата рециклирани и/или оползотворени отпадъци за предходната отчетна година в срок до 31 март в РИОСВ;
- дейностите различни от предварително третиране и/или рециклиране и/или оползотворяване в срокове до 31 март, съгласно условията на Наредба № 9 в РИОСВ.

Периодично ПУДООС предоставя информация в ИАОС относно лицата, заплатили продуктова такса там и количествата опаковки, пуснати на пазара в страната.

В срок до 31 октомври НСИ, предоставя на ИАОС данни за предходната година относно произведените, внесени и изнесени опаковки, опаковки за многократна употреба и потребление на опаковки.

Ежегодно в срок до 31 март АМ предоставя на ИАОС данни за предходната година относно внесени и изнесени опаковки. В същия срок ПУДООС дава информация на ИАОС за количеството изнесени/изпратени опаковки по материали, за които е възстановена продуктова такса.

Ежегодно до 31 март лицата, които пускат на пазара опаковани стоки предоставят на ИАОС данни за предходната година относно концентрацията на тежки метали и съдържанието на опасни вещества в опаковките, както и количеството на опаковките, послужили за опаковане на опасни химични вещества.

Ежегодно до 31 март ООп предоставят в ИАОС информация относно обхванатото население в системата за разделно събиране и количества събрани отпадъци от опаковки от общини и предприятия, както и информация в свободна форма за проведени образователни кампании и мероприятия с обществеността за повишаване на общественото съзнание.

Получената информация по съответните приложения се обобщава в ИАОС, съгласно определените срокове по НООО.

III.3.ООп и индивидуално, изпълняващи задълженията си лица.

През 2011г. действащите ООп са:

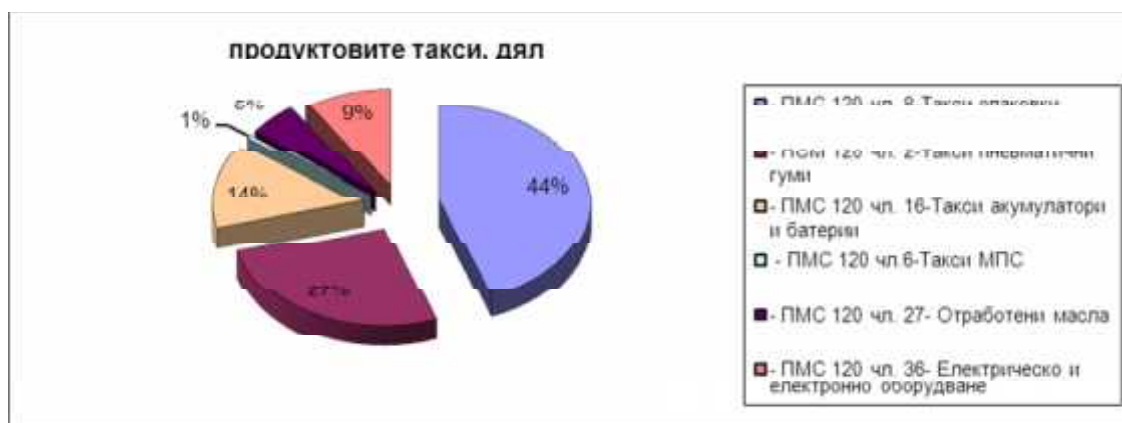
- ✓ “ЕКОБУЛПАК” АД - разрешение № ООп-ОО-01-00/06.12.2012 г;
- ✓ “ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ” АД - разрешение № ООп-01-00/19.07.2004 г.;
- ✓ “РЕПАК” АД - разрешение № ООп-04-00/01.11.2004 г.;
- ✓ “БУЛЕКОПАК” АД - разрешение № ООп-05-00/22.11.2004 г.;
- ✓ “ЕКОРЕСУРС БЪЛГАРИЯ” АД - разрешение № ООп-29-00/ 01.04.2009г.;
- ✓ “ЕКОКОЛЕКТ” АД - разрешение № ООп-34-00/ 30.06.2009г.
- ✓ „НЮ РИСАЙКЛИНГ ДЖЕНЕРЕЙШЪН“ЕАД- разрешение № ООп-83-00/24.10.2011г.;
- ✓ „РЕКО ПАК“АД -разрешение № ООп 06-00/ 17.01.2005г.;
- ✓ „ИМПАКТ КОРПОРЕЙШЪН“АД- разрешение № ООп-18-00/ 01.06.2007г.

Лица, индивидуално изпълняващи задълженията си по НООО са:

- “Екстрапак” ООД – Велико Търново;
- “ДАР-999”ЕООД – София;
- ”Гудекс” АД – Пещера;
- „София-БТ“ АД;
- „Нова Трейд“ ЕООД;
- „Нова Трейдинг Къмпани“ ЕООД;
- „Джей Ти Трейдинг“ ЕООД;
- „Нова Търговска Компания“ ЕООД.

На фигура 2 е показан дялът на събраните за 2011г. в ПУДООС продуктови такси за опаковки, спрямо събраните средства по ЗУО.

Фиг. 2 Сравнение-продуктови такси за опаковки спрямо други МРО, събрани в ПУДООС

Източник:ПУДООС

III.4. Потребление на опаковки и предприети мерки по чл.38-40 от НООО

III.4.1. Потребление на опаковки и опаковки за многократна употреба

В таблица 2 са обобщени потребените през 2011г. опаковки по материали и съответно количествата на опаковките за многократна употреба по материали, пуснати на пазара през 2011г. Представен е и делът на опаковките за многократна употреба, спрямо общото потребление на опаковки, за всеки вид опаковка.

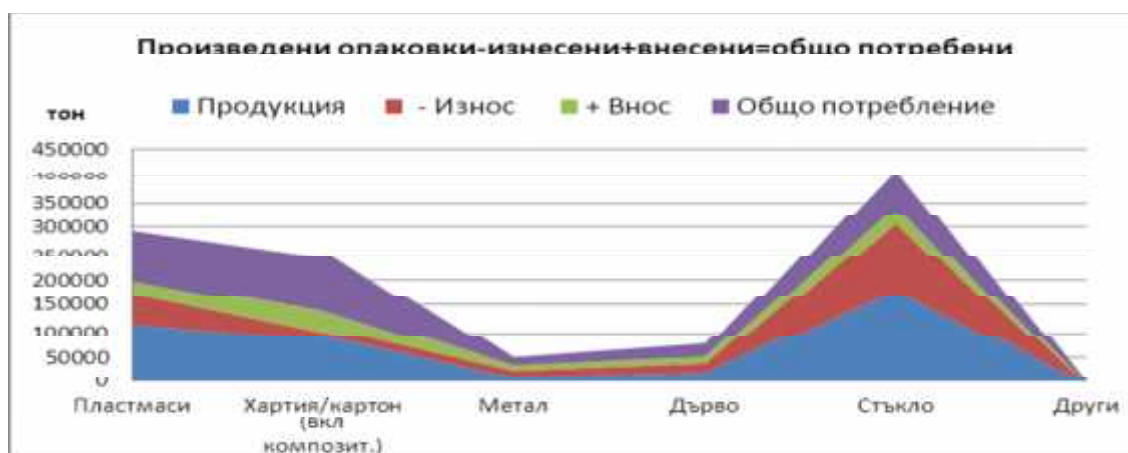
Табл.2.Потребление на опаковки/опаковки за многократна употреба

Материал	2011		
	Потребление на опаковки (тона)	Многократни опаковки	
		Тона	Процент,%
Пластмаси	94963	9436	10
Хартия/картон (вкл композит.)	110270	389	0
Метал	13414	3762	28
Дърво	21444	17787	83
Стъкло	69374	44176	64
Други	5174	314	6
Общо	314639	75865	24

Източник: НСИ

По данни на НСИ най-голям е делът на произведените стъклени опаковки в страната (41%), следван от пластмасовите опаковки (27%). Най-голям е износът на стъклени опаковки (59%), а при вносът хартиените/картонени опаковки са с най-голям дял (31%), следван от пластмасови (26%) и стъклени опаковки (21%) (фиг.3).

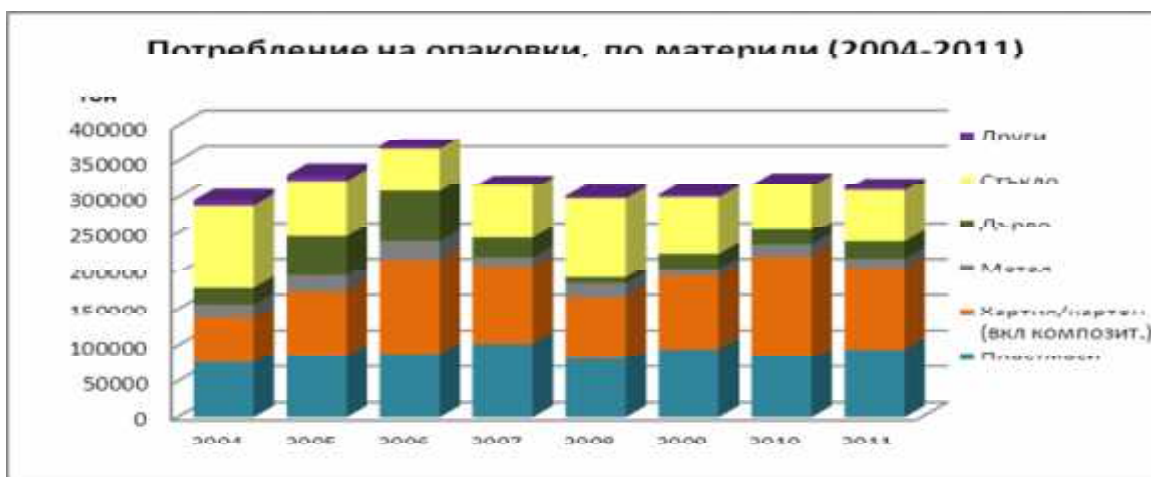
Фиг. 3 Дял на произведени/внесени/изнесени опаковки

Източник: НСИ

Най-голям е делът на потребените хартиени и пластмасови опаковки. Общото количество на потребените опаковки за 2011г. е 314 639 тона.

Фиг. 4 Потребление на опаковки, по години

Източник: НСИ

Запазват се тенденциите на потребление на хартиените и картонени опаковки, следвани от пластмасови и стъкленни опаковки. Въпреки намалението на потреблението на опаковките с около 2%, в сравнение с потребените през 2010г., наблюдава се увеличаване с 60 % на потреблението на „други“ опаковки, с 14% на пластмасови и 8 % на дървени опаковки. Потреблението на хартиени опаковки е намаляло с 21% спрямо това през 2010 г.(фиг.4)

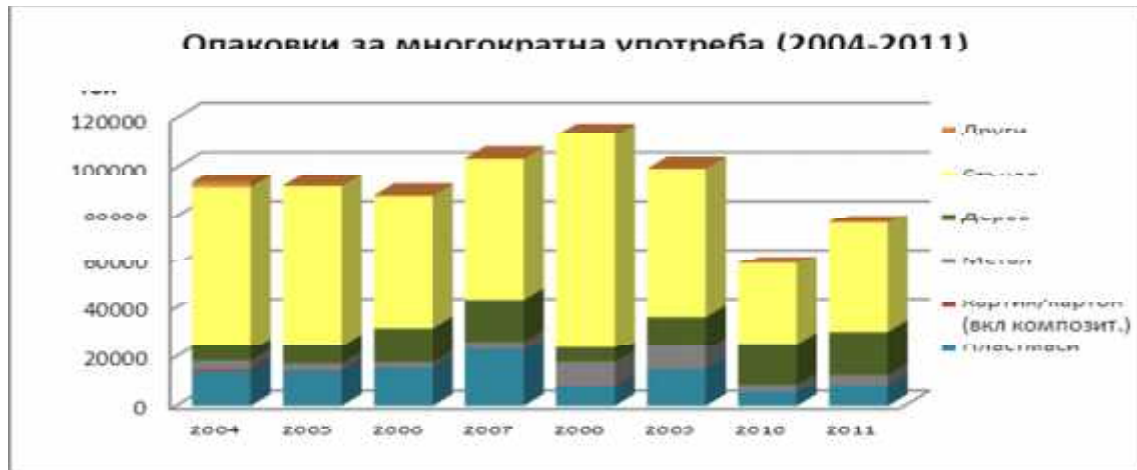
От фигура 5 е видно, че за 2011г. най-голям е дялът на дървените и стъкленни опаковки за многократна употреба спрямо потреблението на опаковките, което потвърждава и тенденциите за употреба на многократни опаковки и през изминалите две години. Наблюдава се намаление на дялът на пластмасовите опаковки за многократна употреба през 2011г., спрямо употребяваните такива за периода (2004г.-2011г.)(фиг.6).

Фиг. 5 Дял на опаковки за многократна употреба

Източник: НСИ

Фиг. 6 Опаковки за многократна употреба, по години

Източник: НСИ

III.4.2. Съдържание на тежки метали, опаковки за опаковане на опасни химически вещества

Съгласно данните предоставени в ИАОС не са пуснати на пазара опаковки, със съдържание на опасни вещества и концентрация на тежки метали над допустимите норми. Обобщените количества опаковки, послужили за опаковане на опасни химични вещества за 2011 г. са представени в табл. 4.

Табл. 3 Количества опаковки, послужили за опаковане на опасни химични вещества

Вид опаковка по материали	пластмаса	метал	хартия	дърво	композитни	стъкло	общо:
Количество (т)	901	236	68	95	1.3	1.3	1303

Източник: ИАОС

III.4.3. Събрани отпадъци от опаковки от ООп и обхванато население

Отпадъците от опаковки се събират на територията на общините чрез цветните контейнери за разделно събиране, в някои случаи се оказва целесъобразно населението да се обслужва с чували, или на домакинствата да се предоставят индивидуални съдове.

Количеството събрани отпадъци от опаковки от ООп през 2011 г. е 128 342 т., от които събрани от общините са 20 974 т., а събрани от предприятия са 107 368 т. По данните подадени от ООп през 2011 г. обхванатите от системи за разделно събиране общини в страната са 199. Общо 6 286 569 жители от тези 199 общини са обхванатите от системата за разделно събиране. През 2011 г. в системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки са включени 20 нови общини от ООп.

Фиг. 7 Обхванати общини от системите за разделно събиране

III.4.4. Кампании за популяризиране на разделното събиране на отпадъци от опаковки

С цел популяризиране на разделното събиране на отпадъци от опаковки, през 2011 г. ООп насочват вниманието си основно към младите хора и децата, които най-лесно възприемат ново екологично поведение и изграждат навици и отношение към опазване на околната среда. Раздадени са множество информационни материали с образователна цел; проведени са обучение и консултации с населението и представители на общинската власт и разясняване на приноса към редуцираната употреба на природни ресурси за производството на опаковки.

ООп създават специализирани сайтове с информация за различните възрастови групи, в които са поместени материали, разясняващи принципите и ползите от разделното събиране на отпадъци, по подходящ за всяка възрастова група начин. ООп активно се включват в работни семинари, конференции, срещи и други инициативи, насочени към създаване на отговорно екологично поведение и дейности, свързани с опазването на околната среда.

IV. КОЛИЧЕСТВЕНИ ДАННИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО НАРЕДБАТА

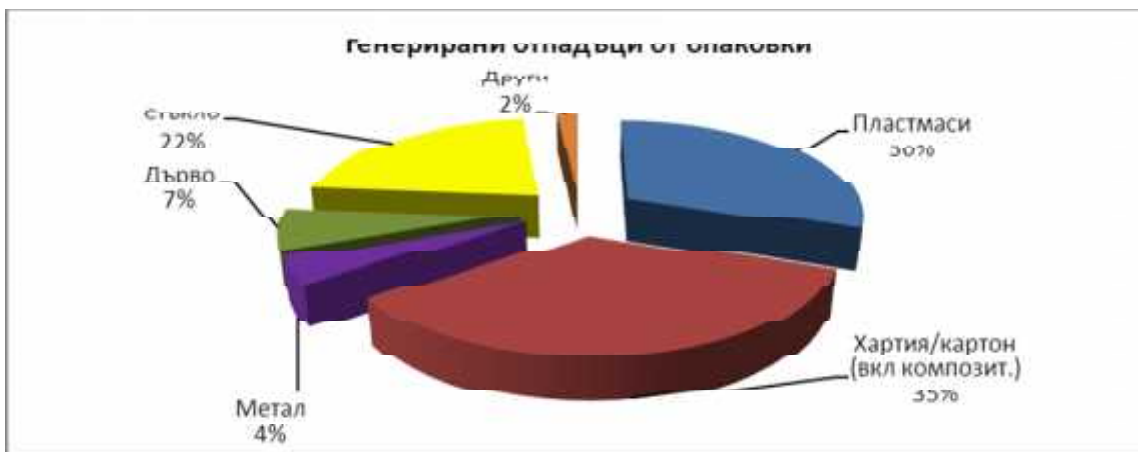
IV.1. Образувани отпадъци от опаковки

През 2011 г. в страната са образувани 314 639т. отпадъци от опаковки, което е 43 кг./жит., (при постоянно население към 31.12.2011 г. – 7 327 224 души). От тях:

- 94 963 т. са пластмасови отпадъци от опаковки;
- 110 270т. - хартиени и картонени (вкл. композитни) отпадъци от опаковки;
- 13 414т. - метални отпадъци от опаковки;
- 21 444т. - дървените отпадъци от опаковки;
- 69 379т. - стъклени отпадъци от опаковки;

- 5 174т. попадат в категорията „други”.
-

Фиг. 8. Процентно разделение на генерираните през 2011 г. отпадъци от опаковки

Източник:НСИ

На фигура 9 се илюстрира генерирането на различните видове отпадъци от опаковки, за периода от влизане в сила на НООО (2004г.-2011г.). Тенденциите за най-голям дял на генерираните на хартиените опаковки се запазват.

Фиг.9. Генерирани опаковки, по материали, по години

Източник:НСИ

IV.2. Оползотворени и рециклирани отпадъци от опаковки

През 2011г. в страната са оползотворени общо 206 314 т. отпадъци от опаковки, като 204 938 т. от тях са материално рециклирани (табл. 4).

Табл.4 Отпадъци от опаковки, образувани в страната и оползотворени или изгорени в или извън страните-членки

Материал	Образуван материал от опаковки	Оползотворени или изгорени в инсталации с оползотворяване на енергията							процент на рециклиране	процент на оползотворени или изгорени с оползотворяване на енергия
		материално рециклиране	други форми на рециклиране	енергийно оползотворяване	други форми на оползотворяване	изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергия	общо оползотворени и изгорени в инсталации с оползотворяване на енергия			
	тон	тон	тон	тон	тон	тон	тон	тон	%	%
Съкло	69374	41245	0	41245	0	0	0	11245	59.46%	59.46%
Пластмаси	94953	37198	0	37198	0	0	0	37198	39.17%	39.82%
Хартия и картон	110270	102211	0	102211	0	0	0	102240	90.13%	90.17%
Метали	алуминий			0				0		
	столма			0				0		
	общо	13414	0	9581	0	0	0	9381	69.94%	69.94%
Дърво	21444	0	0	0	0	0	0	0	0.00%	0.00%
Общо	314639	204938	0	204938	0	0	0	206314	65.13%	65.67%

Източник: НСИ и ИАОС

От общо генерираните през 2011 г. отпадъци от опаковки в страната, в таблица 5 са представени количествата изпратени в други страни - членки или изнесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията.

Табл.5. Отпадъци от опаковки, изпратени в други страни - членки или изнесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията

Материал	Отпадъци от опаковки, изпратени в друга страна-членка или изнесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията				
	материално рециклиране	други форми на рециклиране	енергийно оползотворяване	други форми на оползотворяване	общо оползотворяване на енергията
	тон	тон	тон	тон	тон
Съкло	0	0	0	0	0
Пластмаси	0.00	0	0	0	0
Хартия и картон	23053.376	0	0	0	0
Метали	алуминий				
	столма				
	общо	5259.52	0	0	0
Дърво	0	0	0	0	0
Други	0	0	0	0	0
Общо	28313	0	0	0	0

Източник: МОСВ и ИАОС

Количествата внесени в Република България отпадъци от опаковки са единствено с цел материално рециклиране (табл. 6).

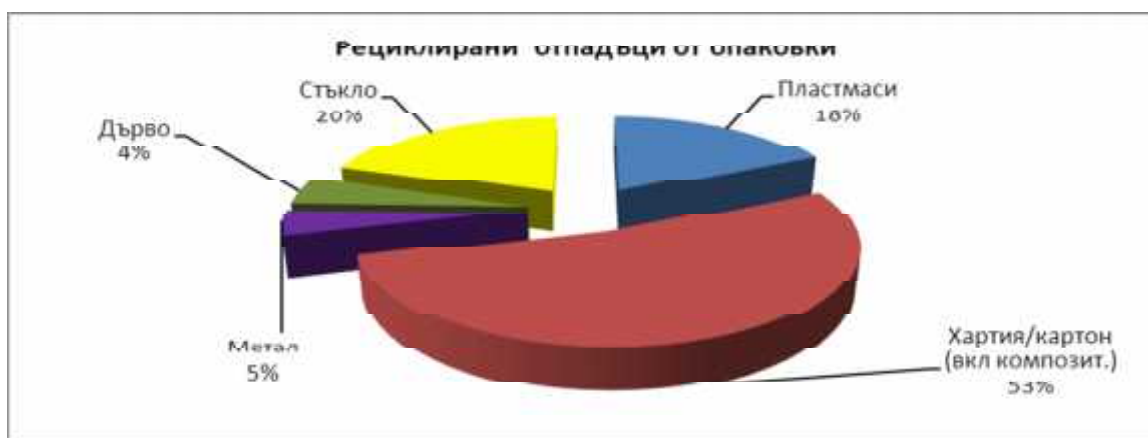
Табл.6 Отпадъци от опаковки, образувани в други страни - членки или внесени извън общността за оползотворяване или изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията в страната

Материал	Отпадъци от опаковки, образувани в друга страна-членка или внесени от страни извън-изгаряне в инсталации с оползотворяване на енергията				
	материално рециклиране	други форми на рециклиране	специално оползотворяване	други форми на оползотворяване	топ
Стъкло	30328.57	0	0		0
Пластмаси	8138.10	0	0		0
Хартия и картон	6744	0	0		0
Метали					
Дърво					
Общо	45211	0	0	0	0

Източник: МОСВ и ИАОС

Най-голям е делът на рециклираните отпадъци от хартиени/картонени опаковки, следван от делът на стъклени и пластмасови опаковки (фиг.10).

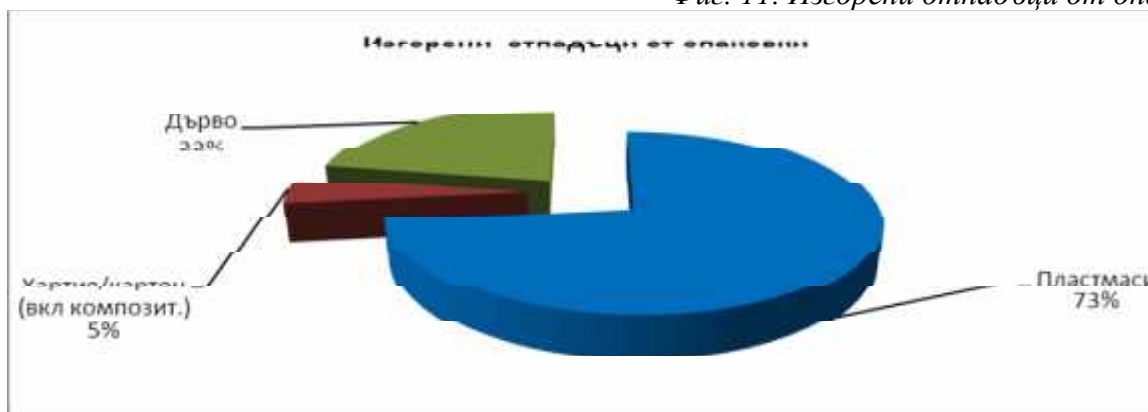
Фиг. 10. Рециклирани отпадъци от опаковки

Източник:НСИ

През 2011г. в инсталации за изгаряне на отпадъци, с оползотворяване на енергията са изгорени 847 т. пластмасови, дървени и хартиени опаковки (фиг.11)

Фиг. 11. Изгорени отпадъци от опаковки

Източник:НСИ

V. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ

V.1. Цели по оползотворяване и рециклиране

Нормативно заложените общи цели за третиране на отпадъци от опаковки за 2011 г. са:

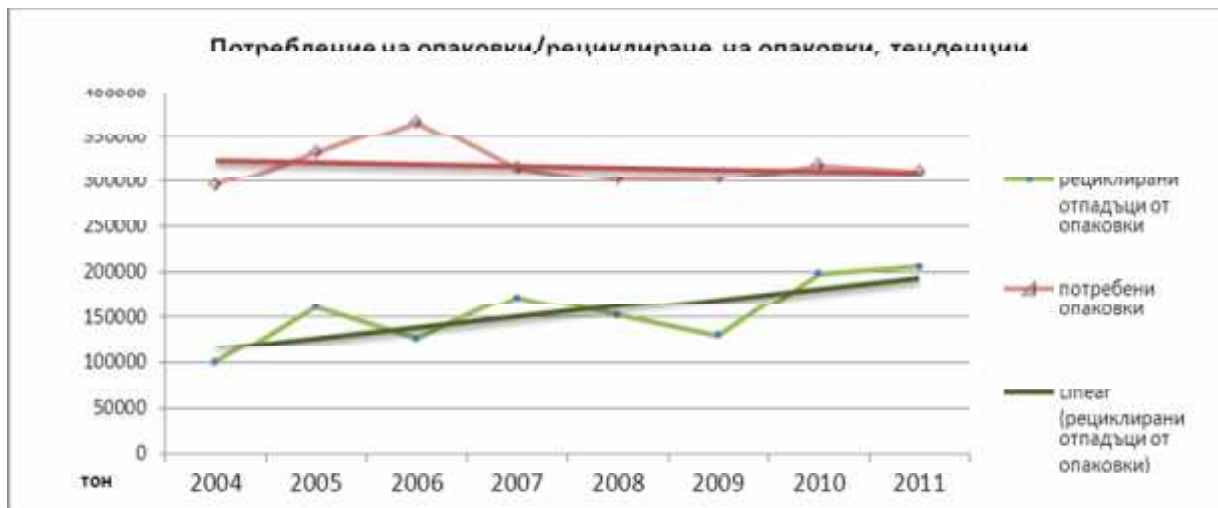
➤ 50 % от теглото на образуваните през същия период отпадъци от опаковки трябва да се оползотворяват или изгарят в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията;

➤ 49 % от теглото на образуваните през същия период отпадъци от опаковки трябва да се рециклират;

През 2011 г. страната е постигнала общо 65.13 % материално рециклиране и 65.57 % оползотворяване на образуваните през този период отпадъци от опаковки, т.е. постигнати са общите цели за оползотворяване и рециклиране на отпадъците от опаковки. За 2011 г. страната е изпълнила националните цели за рециклиране по материали, както следва:

- Отпадъци от стъклени опаковки -59.45%, при нормативно заложен- 55%;
- Отпадъци от пластмасови опаковки – 39.17%, при нормативно заложен- 20%;
- Отпадъци от хартиени и картиени опаковки – 98.13, при нормативно заложен- 60%;
- Отпадъци от метали опаковки – 69.94%- при нормативно заложен- 50%;
- Отпадъци от дървени опаковки – 41.52%, при нормативно заложен- 15%.

Фиг. 12. Рециклирани опаковки спрямо потребените, по години

Характерен показател, измерващ ефективността на работа на системата за управление на отпадъците от опаковки е количеството рециклиран отпадък на жител за година. За 2011 г. този показател е 28 кг./жит. През последните две години се наблюдава тенденция към подобряване на модела на потребление на опаковки и рециклиране на генерираните отпадъци от опаковки – налице е обратна зависимост между намаляване на потреблението и увеличаване на рециклирането, направени са сериозни стъпки към постигане на ресурсна ефективност и рециклиращо общество.

V.2. Изпълнение на целите от задължените лица

В Заповед № РД-368/08.05.2012г., са посочени Организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки и индивидуално, изпълняващи задълженията си лица, които са изпълнили целите си по НООО за 2011г.

Със Заповед № РД-442/06.06.2012г. се определя задължението на ООп„Реко Пак“АД да заплати продуктова такса за опаковки в ПУДООС, поради това ,че не е доказала изпълненията си по НООО за 2011г..

Със Заповед № РД-374/11.05.2012г. се определя задължението на ООп„Импакт Корпорейшън“АД да заплати продуктова такса за опаковки в ПУДООС, поради това ,че не е доказала изпълненията си по НООО за 2011г.

Със Заповед № РД-360/04.05.2012г. се определя списък на членовете на ООп-та, които следва да заплатят продуктова такса за опаковки в ПУДООС, поради това, че не са спазили договорените отношения с ООп за 2011г.

С Решение № ООп-83-01/21.03.2012г. се отнема Разрешение № ООп-83-00/24.10.2011г. за дейност на ООп“Ню Рисайкъл Дженерейшън“ЕАД.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

По данни от НСИ през периода 2004-2011г. потреблението на пластмасови опаковки в България се запазва относително постоянно. Потреблението на хартиени и картонени опаковки се увеличава във времето, и това е полезна тенденция, тъй като този отпадъчен материал има предимства в екологичен аспект и се рециклира по-ефективно. Страната е изпълнила общите национални цели по рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки. Изпълнени са и целите по рециклиране на отпадъците от опаковки, по материали.